

Левченко Н. М.доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри бізнесу та управління,
Національний університет «Запорізька політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3283-6924>**Nataliia Levchenko**

Zaporizhzhia Polytechnic National University

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКВАЙРИНГУ В МАЛОМУ БІЗНЕСІ:
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД****THE EFFECTIVENESS OF IMPLEMENTING ACQUIRING IN SMALL
BUSINESS: ANALYTICAL ACCOUNTING APPROACH**

Анотація. У статті досліджено ефективність впровадження еквайрингу в діяльності суб'єктів малого бізнесу з позицій бухгалтерського обліку та аналітичного забезпечення управлінських рішень. Проаналізовано сучасні тенденції цифровізації платіжної інфраструктури, зростання ролі безготівкових розрахунків і зміни споживчих платіжних уподобань, що зумовлює актуальність використання еквайрингових послуг для підвищення доступності товарів і послуг, оптимізації фінансових потоків та забезпечення конкурентоспроможності малого бізнесу. Досліджено нормативно-правове поле з регулювання еквайрингу та встановлено, що воно не містить окремих спеціалізованих положень, які б комплексно регламентували порядок обліку операцій з еквайрингу саме у суб'єктів малого підприємництва. Як наслідок, малі підприємства вимушені керуватися роз'ясненнями контролюючих органів та власними професійними судженнями, що підвищує ризик допущення помилок з відображення витрат з еквайрингу та правильності визначення фінансового результату діяльності. Окрему увагу приділено структурі витрат з еквайринг-послуг, яка включає комісії банку-еквайра, інтерчейндж-збори платіжних систем, процесингові платежі, витрати на оренду або амортизацію POS-терміналів, інтеграційні витрати для онлайн-платежів, ліцензійні та сертифікаційні платежі, витрати на навчання персоналу та забезпечення кібербезпеки. Наголошено, що багаторівнева структура витрат потребує систематичного обліку та аналітичного контролю, що дозволяє підвищити достовірність фінансової звітності та забезпечити прозорість управлінської інформації. Обґрунтовано необхідність аналітичного підходу для оцінки ефективності еквайрингових систем, що надасть змогу прогнозувати приріст виручки, оцінювати вплив на середній чек, визначати рентабельність каналів продажу та оптимізувати витрати на платіжне обслуговування. Підкреслено, що систематизація обліку та аналітики витрат по еквайрингу здатна забезпечити прозорість розрахункових операцій, ефективність управління ресурсами та прийняття обґрунтованих стратегічних рішень з розвитку малого бізнесу.

Ключові слова: еквайринг, еквайринг-послуги, облік витрат з еквайринг-послуг, аналіз ефективності еквайринг-послуг.

Abstract. The article investigates the effectiveness of implementing acquiring in the activities of small business entities from the perspective of accounting and analytical support for managerial decisions. Contemporary trends in the digitalization of payment infrastructure, the increasing role of cashless transactions, and changes in consumer payment preferences are analyzed, which determine the relevance of using acquiring services to increase the accessibility of goods and services, optimize financial flows, and ensure the competitiveness of small businesses. The regulatory framework governing acquiring has been studied, and it has been established that it does not contain separate specialized provisions that would comprehensively regulate the accounting procedures for acquiring operations specifically in small enterprises. As a result, small businesses are forced to rely on explanations from regulatory authorities and their own professional judgments, which increases the risk of errors in recording acquiring-related expenses and in accurately determining the financial results of their activities. Special attention is paid to the structure of expenses for acquiring services, which includes acquirer bank commissions, interchange fees of payment systems, processing fees, costs of renting or depreciating POS terminals, integration costs for online payments, licensing and certification fees, personnel training expenses, and cybersecurity-related expenditures. It is emphasized that the multi-level structure of these costs requires systematic accounting and analytical control, which allows improving the reliability of financial reporting and ensuring transparency of managerial information. The necessity of an analytical approach for assessing the effectiveness of acquiring systems is substantiated, which will make it possible to forecast revenue growth, evaluate the impact on the average check, determine the profitability of sales channels, and optimize expenses for payment processing. It is highlighted that the systematization of accounting and analytics of acquiring expenses can ensure transparency of settlement operations, effective resource management, and the adoption of well-founded strategic decisions in small business.

Keywords: acquiring, acquiring services, accounting of acquiring expenses, analytics of acquiring service effectiveness.

Постановка проблеми. Сучасна економіка характеризується стрімким розвитком інформаційних технологій і цифровізацією платіжної інфраструктури, що підвищує значущість безготівкових розрахунків у діяльності підприємств. Однією з ключових складових цієї інфраструктури є еквайринг, який забезпечує приймання та обробку платежів за допомогою платіжних карток,

електронних платіжних засобів та мобільних додатків, із подальшим проведенням клірингу та міжбанківських розрахунків, відповідно до Закону України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 р. № 1591-IX [1].

Разом із тим, впровадження еквайрингу супроводжується багаторівневими витратами, прямих облік яких регулюється національними (зокрема, НП(С)

БО 1 [2] та НП(С)БО 16 [3]) та міжнародними (зокрема, МСБО 1, МСБО 8, МСФЗ 9) стандартами. Втім, фундаментальною основою визнання витрат по еквайринг-послугам є постанови Правління НБУ «Про затвердження Правил опису схеми виконання платіжних операцій» від 17.04. 2025 р. за №49 [4], «Про затвердження Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів» від 29.07.2022 р. за №164 [5], а також іншими підзаконними актами. Питання обліку витрат по еквайрингу не оминули і норми Податкового кодексу України [6], яким визначено порядок віднесення комісійних витрат до складу операційних витрат та їх вплив на формування фінансового результату діяльності підприємств.

Втім, попри досить розгалужену систему нормативно-правового регулювання еквайрингової діяльності, чинне нормативно-правове поле не містить окремих спеціалізованих положень, які б комплексно регламентували порядок обліку витрат зі спожитих еквайринг-послуг суб'єктами малого підприємництва, що саме і потребує на подальші дослідження з даної тематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання обліку витрат з еквайрингу вже тривалий час не втрачають своєї актуальності у зв'язку з прискореною цифровізацією платіжної інфраструктури та зростанням частки безготівкових розрахунків у загальному обсязі операцій підприємств. Проте, еквайринг науковцями здебільшого розглядається в контексті електронних платежів [7] та організаційно-правових аспектів. Питання ж бухгалтерського обліку операцій з еквайрингу, особливо у діяльності суб'єктів малого бізнесу, залишаються недостатньо дослідженими. Оскільки існуючі напрацювання мають переважно фрагментарний характер і не враховують зміни в організації обліку, зумовлені цифровою трансформацією [8, с. 124].

Чинні стандарти бухгалтерського обліку також не є достатньо гнучкими для своєчасного реагування на стрімкий розвиток цифрового середовища, поширення електронних розрахунків, багатоканальних моделей продажу та нових платіжних інструментів. Внаслідок цього виникають методичні неузгодженості щодо відображення витрат з еквайрингу, що ускладнює формування повної та достовірної облікової інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень [9].

За твердженням Назарової І., облік витрат з еквайрингу, обтяжується і через його багатокомпонентність: інтерчейндж (interchange), схемові збори платіжних систем, процесингові збори, фіксовані платежі (оренда/амортизація POS-терміналів, щомісячні абонентські), а також витрати на інтеграцію та підтримку IT-модулів [8]. Поряд з цим Селіванова Н. та Цапенко А. наголошують на складності нормативно-правового регулювання фіскалізації еквайрингових операцій, Муравський В. та Шевчук О. – на викликах цифровізації електронної торгівлі [10], Курган Н. – на відсутності комплементарності між нормативними актами щодо визначення дати визнання доходів за платежем, здійсненим через систему еквайрингу [11], Яценко О. – на проблемах методологічного узгодження бухгалтерського обліку та класифікації витрат, пов'язаних із еквайринговим обслуговуванням [12] тощо.

Відтак, підсумовуючи вище викладене, приходимо до висновку, що у наукових публікаціях еквай-

ринг переважно розглядається крізь призму електронних платежів, тоді як питання системного обліку та методичного відображення витрат, пов'язаних із його використанням, залишаються недостатньо висвітленими. Така ситуація ускладнює коректне відображення у обліку витрат з еквайрингових послуг та обмежує можливості формування достовірної фінансової звітності. У зв'язку з цим виникає об'єктивна необхідність у подальших наукових дослідженнях методичного забезпечення обліку витрат з еквайрингових операцій з урахуванням відмінних рис ведення обліку в малому бізнесі та змін, пов'язаних з цифровою трансформацією.

Метою статті є комплексне дослідження методики обліково-аналітичного відображення операцій з еквайрингу та пов'язаних із ними витрат у діяльності суб'єктів малого підприємництва.

Виклад основного матеріалу. Стрімкий розвиток цифрових технологій, трансформація платіжної інфраструктури та зміни споживчих платіжних уподобань зумовлюють зростання ролі еквайрингу у діяльності суб'єктів малого підприємництва [13], оскільки:

по-перше, навіть в умовах повномасштабної війни та продовження атак на енергетичну інфраструктуру України, українці як і раніше надають перевагу безготівковим розрахункам платіжними картками. За даними НБУ у 2024 р. кількість операцій з використанням платіжних карток, емітованих українськими банками та фінансовими установами, становила 8 654,4 млн, а їхня загальна сума – 6 577,4 млрд грн. Із них в Україні здійснено 91,8% від кількості та 90,1% від суми всіх операцій з картками [14];

по-друге, вибір надійного банку-еквайра дає бізнесу суттєву конкурентну перевагу, покращує його репутацію, підвищує довіру клієнтів і сприяє зростанню прибутку;

по-третє, еквайринг відкриває нові можливості для розвитку бізнесу, сприяє зростанню доходів та оптимізує процеси управління запасами товару, оскільки після кожної транзакції автоматично оновлюється інформація про залишки товару на складі [15];

по-четверте, еквайринг забезпечує прозорість розрахунків, що суттєво спрощує ведення фінансового та бухгалтерського обліку, а також сприяє збору корисної для бізнесу інформації про клієнтів, їхні вподобання та покупки;

і останнє, еквайринг сприяє зменшенню ризику помилок, спричинених людським фактором під час здійснення розрахункових операцій.

Серед можливих варіантів еквайрингу наразі найбільшого поширення набули:

торговий еквайринг – класичне рішення при здійсненні суб'єктами господарювання офлайн-торгівлі, що передбачає встановлення банківського POS-терміналу в торговельній точці для приймання платежів через платіжні картки;

торговий термінал + PPO (касовий апарат) – послуга, що об'єднує два сервіси (ПРРО + Android POS-термінал) для здійснення безготівкових платежів, реєстрації розрахункових операцій та друкування фіскальних чеків;

інтернет-еквайринг (E-com) – цілодобова онлайн-оплата на сайтах і в застосунках для бізнесу, що працює в мережі;

RaiPOS-термінал у смартфоні (на iOS та Android) – можливість здійснення безготівкових платежів через смартфон або планшет, без встановлення терміналу (через застосунок);

Pay by link (чат-бот) сервіс онлайн-оплати товарів карткою – спосіб, який дозволяє приймати платежі навіть без світла за допомогою QR-коду;

Смарткаса (POS-термінал + PPO в одному пристрої) – це універсальний апарат, що поєднує функції POS-терміналу, касового апарата та системи обліку продажів; автономна робота до 72 годин активного користування [16].

Кожен з перелічених видів еквайрингу безумовно супроводжується певними перевагами та має специфічні особливості, які безпосередньо впливають на організацію обліку та управління витратами з еквайрингового обслуговування. Зокрема, традиційний банківський еквайринг забезпечує високу надійність і захищеність фінансових операцій, централізований контроль та можливість інтеграції з іншими банківськими сервісами, проте супроводжується порівняно високими комісіями та адміністративними витратами, що потребує детального обліку та аналізу витрат. Інтернет-еквайринг відкриває можливості для безготівкових розрахунків у мережі, розширює клієнтську базу і дозволяє реалізовувати багатоканальні стратегії продажу, однак вимагає точного відображення моменту визнання доходів, а також контролю за поверненнями та комісіями платіжних провайдерів. Мобільний еквайринг забезпечує зручність і швидкість проведення платежів у роздрібних точках, спрощує інтеграцію з POS-терміналами та мобільними додатками, проте потребує ретельного обліку транзакцій, пов'язаних із мобільними сервісами, і моніторингу комісійних витрат сторонніх операторів. Відтак, еквайринг, як і будь-яка банківська послуга, супроводжується витратами, які потребують належного облікового відображення, контролю та аналітичного забезпечення.

Втім, задля формування коректної облікової інформації з обліку витрат з еквайрингу важливим є розуміння економічної природи та структури таких витрат [17]. У контексті бухгалтерського обліку витрати з еквайринг-послуг мають складну, багаторівневу структуру і охоплюють комісії банку-еквайра, інтерчейндж-збори платіжних систем, процесингові платежі, а також витрати на оренду або амортизацію POS-терміналів, інтеграційні витрати для онлайн-платежів та ін. Визнання таких витрат у бухгалтерському обліку має здійснюватися відповідно до принципу нарахування, який дозволяє співставляти витрати із доходами, отриманими через безготівкові канали, забезпечуючи достовірність фінансової звітності та правильність визначення операційного результату діяльності суб'єктів

господарювання [18]. Зазначені витрати виникають безпосередньо в момент здійснення безготівкової операції та вважаються змінними, оскільки залежать від обсягу та кількості транзакцій. Тож, у бухгалтерському обліку вони мають відображатися у складі операційних витрат того звітного періоду, в якому сформовано відповідний дохід від реалізації товарів або послуг із використанням еквайрингу (табл.1). Обліковою підставою для їх відображення є виписки банку-еквайра та звіти платіжних систем.

Витрати з еквайринг-послуг також включають витрати на оренду POS-терміналів або амортизацію власного обладнання, інтеграційні витрати для забезпечення онлайн-платежів, сертифікаційні платежі та витрати на технічну підтримку. Такі витрати мають, як правило, постійний або умовно-постійний характер і підлягають систематичному розподілу між звітними періодами.

До витрат з еквайрингу належать і витрати на підключення до платіжних систем, ліцензійні платежі за використання програмного забезпечення, навчання персоналу та забезпечення кібербезпеки платіжних транзакцій. Тож, тільки маючи достовірну інформаційну базу щодо структури та обсягу таких витрат, підприємство матиме можливість здійснювати аналіз рентабельності використання платіжних сервісів, порівнювати витрати з отриманими доходами та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації еквайрингових процесів [19].

Для її створення доцільно відкрити аналітичні субрахунки, які забезпечать розмежування змінних витрат, що залежать від обсягів транзакцій та постійних – витрат на підтримку платіжної інфраструктури.

Деталізація у такий спосіб обліку витрат та їх розмежування на змінні та постійні дозволить малим підприємствам формувати достовірне інформаційне забезпечення та фінансову звітність, контролювати структуру витрат та аналізувати їх динаміку, що сприятиме більш ефективному плануванню бюджету та очікуваних результатів діяльності. Аналітика ж витрат з еквайринг-послуг надасть можливість прогнозувати приріст виручки, оцінювати вплив на середній чек, визначати рентабельність окремих каналів продажу та оптимізувати структуру витрат на платіжне обслуговування. Крім того, систематичний аналіз таких витрат дозволить встановити найбільш ефективні платіжні інструменти, коригувати тарифні умови співпраці з банками та платіжними провайдерами.

Отже, системне поєднання обліку та аналітики витрат з еквайринг-послуг дозволить малим підприємствам не лише контролювати фінансові показники та підвищувати рентабельність бізнесу, а й використовувати еквайринг як ефективний інструмент управління

Таблиця 1 – Облікове відображення транзакційних витрат по еквайрингу

Показник / Види витрат	Дт	Кт	Умови
1. Комісія банку-еквайра за обслуговування POS-терміналу	93	311/631	якщо операція прямо пов'язана з продажем товарів чи наданням послуг
2. Комісія банку-еквайра за обслуговування POS-терміналу	92	311/631	якщо операція не пов'язана з продажем товарів чи наданням послуг
3. Інтерчейндж-плата платіжних систем	92, 93, 944	631	плата платіжним системам за обробку транзакцій
4. Процесингові платежі	92, 93, 944	311/631	оплата процесинговим компаніям за обробку операцій

Джерело: авторське бачення

фінансовими потоками, планування розвитку бізнесу та зміцнення конкурентних переваг в умовах цифрової трансформації економіки.

Висновки. Таким чином, за результатами проведеного дослідження приходимо до висновку, що застосування малим бізнесом еквайрингу демонструє потенціал розширення каналів продажу, що особливо актуально в умовах цифрової трансформації економіки та зміни споживчих платіжних уподобань. Втім, відсутність спеціалізованих нормативних положень, які б комплексно регламентували порядок обліку еквайрингових операцій у малому бізнесі, змушує підприємства покладатися на роз'яснення контролюючих органів та власні професійні судження бухгалтерів. Це певною мірою підвищує ризик допущення помилок у відображенні витрат за еквайринг-послугами та визначенні фінансових результатів діяльності. І, насамперед, через те, що витрати з еквайрингу мають складну, багаторівневу структуру і охоплюють комісії банку-еквайра, інтерчейндж-збори платіжних систем, процесингові

платежі, а також витрати на оренду або амортизацію POS-терміналів, інтеграційні витрати для онлайн-платежів та інші витрати. Систематизація таких витрат через належний бухгалтерський облік та аналітичний контроль є необхідною умовою для формування достовірної фінансової інформації, забезпечення прозорості даних та підтримки прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Дослідження показує, що застосування аналітичного підходу до оцінки ефективності еквайрингових систем дозволяє прогнозувати приріст виручки, визначити вплив на середній чек, оцінювати рентабельність окремих каналів продажу та оптимізувати витрати на платіжне обслуговування. Це підкреслює, що комплексний обліково-аналітичний підхід до еквайрингу не лише забезпечить підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами малого бізнесу, а й сприятиме його конкурентоспроможності, фінансовій стабільності та адаптивності до нових умов середовища функціонування.

Бібліографічний список:

1. Про платіжні послуги. Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20/stru>
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2013 р. № 336/22868. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства фінансів України від 19.01.2000 р. № 27/4248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
4. Про затвердження Правил опису схеми виконання платіжних операцій. Постанова Правління Національного банку України від 17.04. 2025 р. № 49. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0049500-25#Tex>
5. Про затвердження Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів. Постанова Правління Національного банку України від 29.07.2022 р. за № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#Text>
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
7. Міщенко К. Еквайринг для ФОП і способи визнання отриманого доходу та його запису у книзі обліку доходів. *Factor academy*. 2023. URL: <https://factor.academy/blog/ekvajring-dlya-fop-i-sposobi-viznannya-otrimanogo-dohodu-ta-jogo-zapisu-u-knizi-obliku-dohodiv/>
8. Назарова, І. Сутність та обліково-інформаційне забезпечення електронних розрахунків. *Вісник Економіки*, 2022. № 3, С.123–136, DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.03.123>
9. Іваночко Б.Р., Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Івасюк Н.Б. та Банашкевич Т.П. Методологія наукових досліджень бухгалтерського обліку електронної торгівлі із застосуванням цифрових технологій. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17635470>
10. Селіванова Н., Цапенко А. Особливості обліку і оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в сфері інтернет-торгівлі. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. № 8. С. 447–462. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-8-447-462>
11. Курган Н. В. Цифровий облік експортної електронної торгівлі малих підприємств України. *Маркетинг і цифрові технології*. 2024. Т.8. № 3. С. 26–44. DOI: <https://doi.org/10.15276/mdt.8.3.2024.3>
12. Яценко О.В., Лаврова-Манзенко О.О., Маркова А.С. Облікове забезпечення розрахункових операцій в цифровому середовищі. *International Scientific Journal "Internauka"*. 2025. № 10. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2025-10>
13. Оподаткування доходу ФОП-єдинника при розрахунках через інтернет-еквайринг (LiqPay, Portmone, iPay, тощо). *Taxer*. 2025. URL: <https://taxer.ua/uk/kb/opodatkuvannia-dokhodu-fop-internet-ekvajrynh>
14. Безготівкові розрахунки у 2024 році суттєво переважали серед операцій з платіжними картками. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bezgotivkovi-rozrahunki-u-2024-rotsi-suttyevo-perevajali-sered-operatsiy-z-platijnimi-kartkami>
15. Сошенко Л. Інтернет-екварингова оплата: як облікувати. *Податки та облік*. 2023. № 41. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2023/may/issue-41/article-125066.html?srsId=AfmBOqATIASLIACJ7BiUgvjTfqhUX>
16. Більше клієнтів, менше шахрайства: як еквайринг допомагає будувати успішний бізнес. *Економічна правда*. 2025. URL: <https://pravda.com.ua/finances/bilshe-kliyentiv-menshe-shahraystva-yak-ekvajring-dopomagaye-buduvati-uspishniy-biznes-815136/>
17. Норд Г.Л. Розвиток бухгалтерського обліку розрахунків із покупцями та замовниками: особливості ведення господарської діяльності в інтернет-середовищі. *Ефективна економіка*. 2018. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2018/56.pdf
18. Мацьків Г., Райтер Н., Томашевський Ю. Електронна комерція суб'єктів господарювання: обліково-аналітичний аспект. *Вісник Львівського національного екологічного університету*. Серія «Економіка АПК». 2024. (31), 74–79. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2024.31.010>
19. Муравський В., Шевчук О. Глобальна трансформація ролі бухгалтерського обліку і контролю в умовах цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2024. № 1 (78). С. 39–58. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2024.01.039>

References:

1. Law of Ukraine. (2021) Pro platizhni posluhy [On payment services], No. 1591-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20/stru>
2. Ministry of Finance of Ukraine. (2013) Pro zatverdzhennia Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti" [On approval of the National Accounting Standard 1 "General requirements for financial reporting"], Order No. 336/22868. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Ministry of Finance of Ukraine. (2000) Pro zatverdzhennia Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku 16 "Vytraty" [On approval of the National Accounting Standard 16 "Expenses"], Order No. 27/4248. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
4. National Bank of Ukraine. (2025) Pro zatverdzhennia Pravyl opysu skhemy platizhnykh operatsii [On approval of the rules for describing the scheme of payment operations], Resolution No. 49. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0049500-25#Text>
5. National Bank of Ukraine. (2022) Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok emisii ta ekvairyntu platizhnykh instrumentiv [On approval of the regulation on the procedure for issuing and acquiring payment instruments], Resolution No. 164. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#Text>
6. Law of Ukraine. (2010) Podatkovi kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine], No. 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
7. Mishchenko, K. (2023) Ekvairynt dlia FOP ta sposoby vyznannia otrymanoho dokhodu ta yoho zapysu u knyzi obliku dokhodiv [Acquiring for individual entrepreneurs and methods of recognizing received income and recording it in the income ledger]. Factor Academy. Available at: <https://factor.academy/blog/ekvajring-dlya-fop-i-sposobi-vyznannya-otrimanogo-dokhodu-ta-jogo-zapysu-u-knyzi-obliku-dokhodiv/>
8. Nazarova, I. (2022) Sutnist ta oblikovo-informatsiine zabezpechennia elektronnykh platezhiv [Essence and accounting-information support of electronic payments]. *Visnyk ekonomiky*, no. 3, pp. 123–136. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.03.123>
9. Ivanochko, B.R., Balaniuk, I.F., Shelenko, D.I., Ivasiuk, N.B., & Banashkevych, T.P. (2025) Metodolohiia naukovykh doslidzen obliku elektronnoi komertsii z vykorystanniam tsyfrovyykh tekhnolohii [Methodology of scientific research on accounting for e-commerce using digital technologies]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, is. 17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17635470>
10. Selivanova, N., & Tsapenko, A. (2025) Osoblyvosti obliku ta opodatkovannia fizychnykh osib-pidpriumstiv v umovakh onlain-komertsii [Features of accounting and taxation of individual entrepreneurs in online commerce]. *Acta Academiae Beregsiensis. Economics*, is. 8, pp. 447–462. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-8-447-462>
11. Kurgan, N.V. (2024) Tsyfrovyy oblik eksportnoi elektronnoi komertsii malykh pidpriumstv Ukrainy [Digital accounting of export e-commerce of small enterprises in Ukraine]. *Marketing and Digital Technologies*, vol. 8, no. 3, pp. 26–44. DOI: <https://doi.org/10.15276/mdt.8.3.2024.3>
12. Yatsenko, O.V., Lavrova-Manzenko, O.O., & Markova, A.S. (2025) Oblikove zabezpechennia rozrakhunkovykh operatsii v tsyfrovomu seredovyshchi [Accounting support for settlement operations in the digital environment]. *International Scientific Journal "Internauka"*, is. 10. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2025-10>
13. Taxer. (2025) Opodatkovannia dokhodu FOP pry vykorystanni internet-ekvairyntu (LiqPay, Portmone, iPay ta in.) [Taxation of individual entrepreneurs' income when using online acquiring]. Available at: <https://taxer.ua/uk/kb/opodatkovannia-dokhodu-fop-internet-ekvairynt> (accessed November 21, 2025)
14. National Bank of Ukraine. (2024) Bezgotivkovi rozrakhunky u 2024 rotsi suttyevo perevazhaly sered operatsii z platizhnymy kartkami [Cashless payments in 2024 significantly prevailed among card transactions]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bezgotivkovi-rozrahunki-u-2024-rotsi-suttyevo-perevajali-sered-operatsiy-z-platizhnymi-kartkami>
15. Soshenko, L. (2023) Internet-ekvairyntovi platezhi: yak yikh vidobrazyty v obliku [Internet acquiring payment: how to account for it]. *Podatky ta oblik*, no. 41. Available at: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2023/may/issue-41/article-125066.html>
16. Economic Truth. (2025) Bilshе kliientiv, menshe shakhraistva: yak ekvairynt dopomahaie buduvaty uspishnyi biznes [More clients, less fraud: how acquiring helps build a successful business]. Available at: <https://pravda.com.ua/finances/bilshе-kliyentiv-menshe-shahraystva-yak-ekvajring-dopomagaye-buduvati-uspishnyi-biznes-815136/>
17. Nord, H.L. (2018) Rozvytok obliku rozrakhunkiv z pokuptsiamy ta zamovnykamy: osoblyvosti vedennia biznesu v internet-seredovyshchi [Development of accounting for settlements with buyers and customers: features of conducting business in the Internet environment]. *Efektivna ekonomika*, no. 9. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2018/56.pdf
18. Matskiv, H., Reiter, N., & Tomashevskiy, Y. (2024) Elektronna komertsiiia subiektiv hospodariuvannia: oblikovo-analitychnyi aspekt [E-commerce of business entities: accounting and analytical aspect]. *Bulletin of Lviv National Environmental University. Series "Economics of Agro-Industrial Complex"*, no. 31, pp. 74–79. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2024.31.010>
19. Muravskiy, V., & Shevchuk, O. (2024) Hlobalna transformatsiia bukhhalterskoho obliku ta kontroliu v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Global transformation of accounting and control in the digital economy]. *Svit finansiv*, vol. 1, no. 78, pp. 39–58. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2024.01.039>

Стаття отримана: 19.11.2025

Стаття прийнята: 08.12.2025

Стаття опублікована: 26.12.2025